

میراث علمی اسلامی

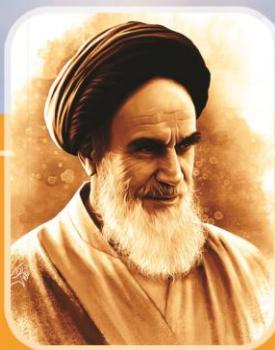
ISC

ماهnamه خبری تحلیلی
مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST)
پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شماره بیست و هشتم :: فروردین ماه ۱۳۹۷ :: ۱۴۳۹ :: آوریل ۲۰۱۸

ولایت
معلم بلو

امام خمینی (ره)

من به همه مسئولین و دست اندکاران سفارش می‌کنم که به هر شکل ممکن وسایل ارتقاء اخلاقی و اعتقادی و علمی و هنری جوانان را فراهم سازید و آنان را تا مرز رسیدن به ارزشها و نوآوری‌ها همراهی کنید.

- ایران صدر نشین تولید علم کشورهای اسلامی در کلیه پایگاه‌های استنادی بین‌المللی
- بیست و هشتمین نشست عمومی فرهنگستان علوم جهان در ایران برگزار می‌شود

- افزایش ۵۰ برابری کمیت تولید علم کشور و ارتفاع ۳۸ پله‌ای جایگاه علمی کشور در ۲۰ سال اخیر
- برگزاری اجلاس دیگران کل کمیسیون‌های ملی آیسیکو در کشورهای اسلامی در ISC
- آمار جایگاه علمی ایران در سطح ملی و بین‌المللی

صفحه فهرست

۱

ایران صدر نشین تولید علم کشورهای اسلامی در کلیه پایگاه های استنادی بین المللی

۲

افزایش ۵۰ برابری کمیت تولید علم کشور و ارتقاء ۳۸ پله ای جایگاه علمی کشور در ۲۰ سال اخیر

۳

برگزاری اجلاس دبیران کل کمیسیون های ملی آیسیکو در کشورهای اسلامی در ISC

۴

بیست و هشتادمین نشست عمومی فرهنگستان علوم جهان در ایران برگزار می شود

۵

آمار جایگاه علمی ایران در سطح ملی و بین المللی

نشریه داخلی :

مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST)

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

● مدیر مسئول : دکتر محمدجواد دهقانی

● سردبیر : محمد خانی

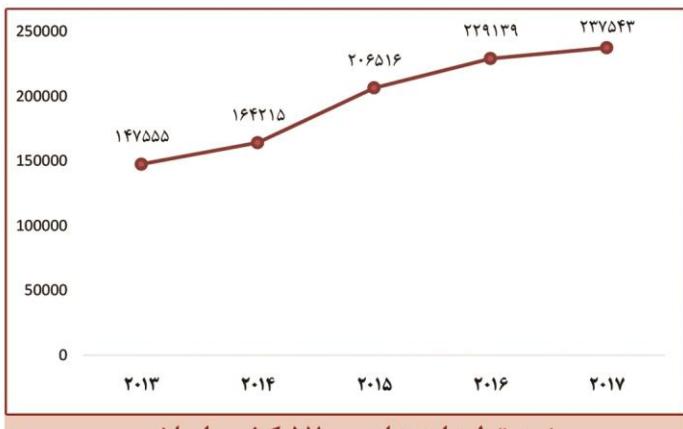
● طراح گرافیک : نگار چراغی شیرازی

ایران صدر نشین تولید علم کشورهای اسلامی در کلیه پایگاه‌های استنادی بین‌المللی

**سهم بیست و دو درصدی جمهوری اسلامی ایران از کل تولیدات علمی ۵۷ کشور اسلامی
استمرار افزایش تولید علم در کشورهای اسلامی**

در حال حاضر سهم کل کشورهای اسلامی در تولید علم دنیا حدود ۸ درصد بوده ولذا در ۱۰ سال آینده بر اساس این برنامه لازم است به ۱۶ درصد افزایش یابد. بررسی انجام شده نشان می‌دهد که روند تولیدات علمی کشورهای اسلامی در ۲۰ سال اخیر همواره صعودی بوده است. به طوری که تعداد مدارک تولید شده توسط کشورهای اسلامی از ۱۴۷۵۵۵ مورد در سال ۲۰۱۳ به ۲۳۷۵۴۳ مورد تا پایان سال ۲۰۱۷ افزایش یافته است. این روند تولیدات علمی رشد ۱۶۰ درصدی را در بازه زمانی مذکور در میان کشورهای اسلامی نشان می‌دهد.

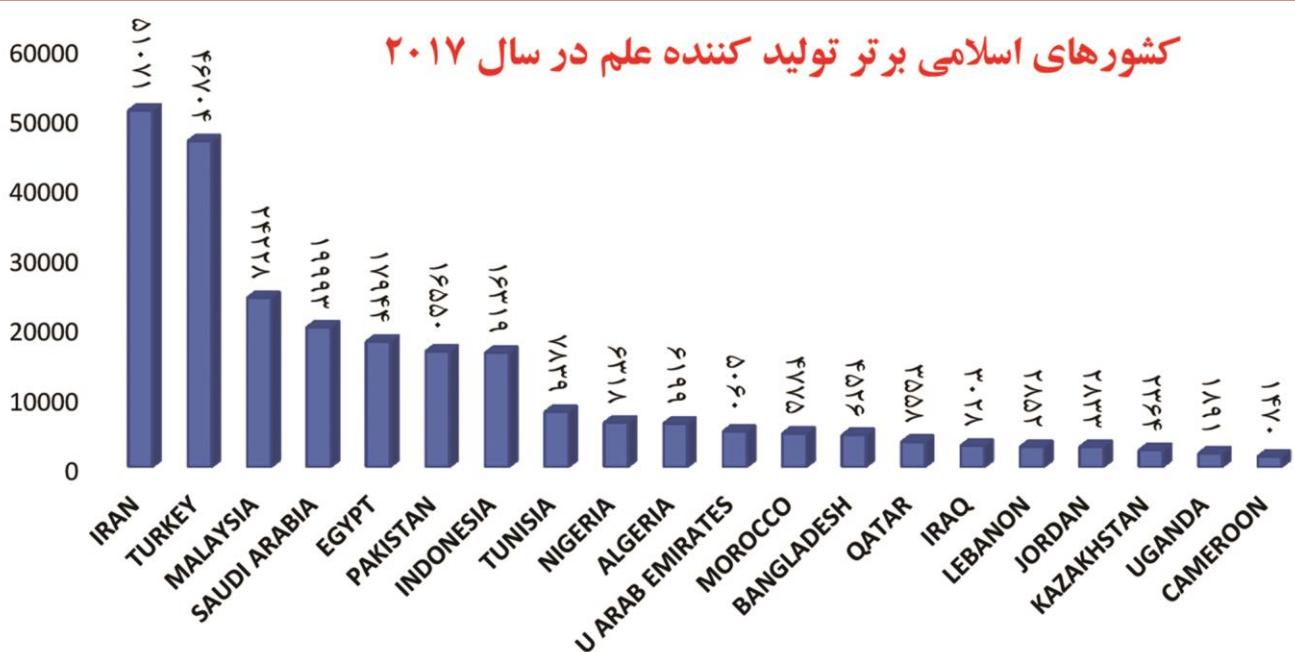
روند تولیدات علمی ۵۷ کشور اسلامی
در بازه زمانی ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷

به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) دکتر محمدجواد دهقانی سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام گفت: آخرین اطلاعات مستخرج از پایگاه استنادی وب آو ساینس (Web of Science) نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۷ ۲۰۱۷ میلادی تعداد کل مدارک ثبت شده توسط ۵۷ کشور اسلامی به ۲۳۷۵۴۳ مورد رسیده است. از آنجا که تعداد مدارک ثبت شده کشور اسلامی ایران برابر با ۵۱۰۷۱ می‌باشد بنابراین ۲۲ درصد از کل تولیدات علمی کشورهای اسلامی توسط پژوهشگران ایران اسلامی تولید می‌شود.

دهقانی اظهار داشت: بر اساس اطلاعات مندرج در پایگاه بین‌المللی WoS از نظر کمیت تولید علم جمهوری اسلامی در میان کشورهای اسلامی در سال ۲۰۱۷ برای اولین بار رتبه نخست را کسب نموده است. هر چند در پایگاه استنادی اسکوپوس در تولید علم ایران در میان کشورهای اسلامی رتبه اول را داشت ولی در پایگاه استنادی WoS تا قبل از این همواره در سال ۲۰۱۷ گذشته پس از ترکیه در جایگاه دوم بود. در حال حاضر نیز رتبه بین‌المللی ایران در هر دو پایگاه بین‌المللی WoS و اسکوپوس در پایان سال ۲۰۱۷ برابر با ۱۶ است.

وی افزود: بر اساس برنامه ۱۰ ساله علم و فناوری کشورهای اسلامی که در سال ۲۰۱۷ با حضور روسای جمهور و وزرای علوم و فناوری کشورهای اسلامی در قزاقستان به تصویب رسید، میزان تولیدات علمی کشورهای اسلامی در ۱۰ سال آینده باید به دو برابر افزایش یابد.

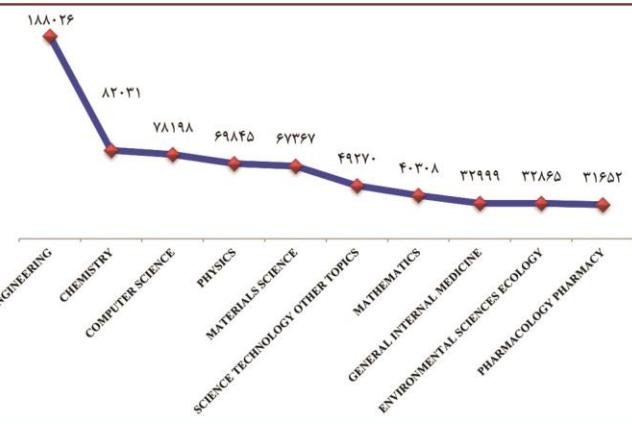
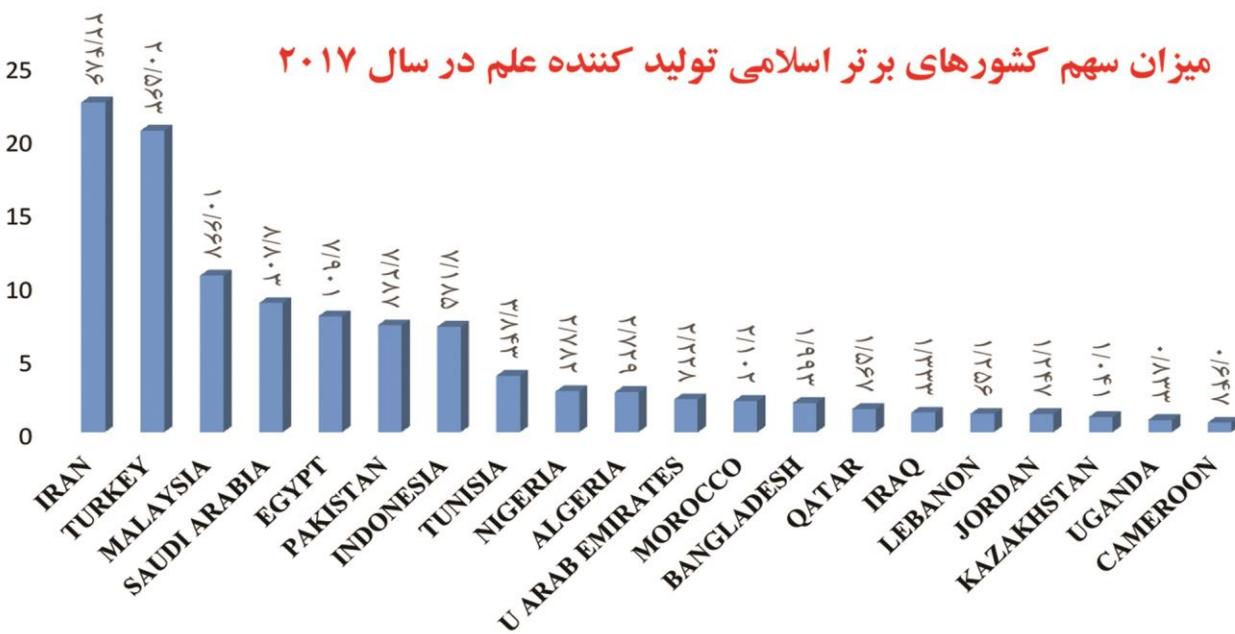
کشورهای اسلامی برتر تولید کننده علم در سال ۲۰۱۷

دھقانی گفت: همچنین بررسی میزان سهم کشورهای اسلامی برتر تولید کننده علم حاکی از آن است که جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۱۷ با ۲۲/۴ درصد، ترکیه ۲۰/۵ درصد، مالزی ۱۰/۶ درصد، عربستان سعودی ۸/۸ و کشور مصر ۷/۹ درصد تولیدات علمی را دارند. این در حالی است که در سال ۲۰۱۳ میزان سهم کشورهای ترکیه ۲۳/۶ درصد، ایران ۱۹/۸ درصد، مالزی ۱۱/۰ درصد، عربستان ۷/۶ و مصر ۶/۷ درصد بوده است. همچنین، بررسی‌ها بیانگر این امر است که در مجموع بیش از ۸۰ درصد تولیدات علمی کشورهای اسلامی توسط ۲۰ درصد این کشورها تولید می‌گردد.

◀◀◀◀◀ این در حالی است که میزان مدارک ثبت شده به نام جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۱۳ از ۳۱۴۰۵ مدرک در سال ۲۰۱۷ به ۵۱۰۷۱ مدرک رسیده و میزان رشد تولید علم در این پنج سال ۶۲۰ درصد بوده است. سرپرست ISC در ادامه گفت: مقایسه میزان تولیدات علمی کشورهای اسلامی برتر تولید کننده علم در ۲۰۱۷ نشان می‌دهد که کشورهای جمهوری اسلامی ایران با ۵۱۰۷۱ مدرک، ترکیه با ۴۶۷۰۴ مدرک، مالزی با ۲۴۲۲۸ مدرک، عربستان سعودی با ۱۹۹۹۳ مدرک و مصر با ۱۷۹۴۴ مدرک به ترتیب در جایگاه های اول تا پنجم قرار دارند. این در حالی است که در سال ۲۰۱۳ کشور ترکیه با ۳۷۲۷۷ مدرک، ایران با ۳۱۴۰۵ مدرک، مالزی با ۱۷۳۷۶ مدرک، عربستان سعودی با ۱۲۰۱۷ و مصر با ۱۰۶۳۶ مدرک کشورهای برتر تولید کننده علم بوده اند.

میزان سهم کشورهای برتر اسلامی تولید کننده علم در سال ۲۰۱۷

توزیع فراوانی حوزه‌های پژوهشی کشورهای اسلامی در بازه زمانی ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷

توسعه و مرجعیت علمی پیامدهای مثبت زیادی برای کشورهای اسلامی به همراه خواهد داشت. بنابراین، بی تردید هم‌زمان با ارتقاء کمیت تولید علم باید افزایش اثربازی اقتصادی و اجتماعی علم تولید شده نیز مورد توجه قرار گیرد.

دھقانی در ادامه گفت: از نظر تولید علم در حوزه‌های پژوهشی مختلف توسط کشورهای اسلامی در بازه زمانی ۲۰۱۳ الی ۲۰۱۷ حوزه‌های موضوعی مهندسی با ۱۸۸۰۲۶، شیمی با ۸۲۰۳۱، علم رایانه با ۷۸۱۹۸ بیشترین مشارکت را داشته و از این نظر در جایگاه‌های نخست تا سوم در میان تمامی حوزه‌های علمی قرار دارند. جایگاه‌های سوم تا دهم نیز متعلق به حوزه‌های موضوعی فیزیک، علم مواد، سایر موضوعات فناوری علم، ریاضی، پزشکی داخلی- عمومی، محیط زیست و علوم زیستی و داروشناسی و داروسازی می‌باشد.

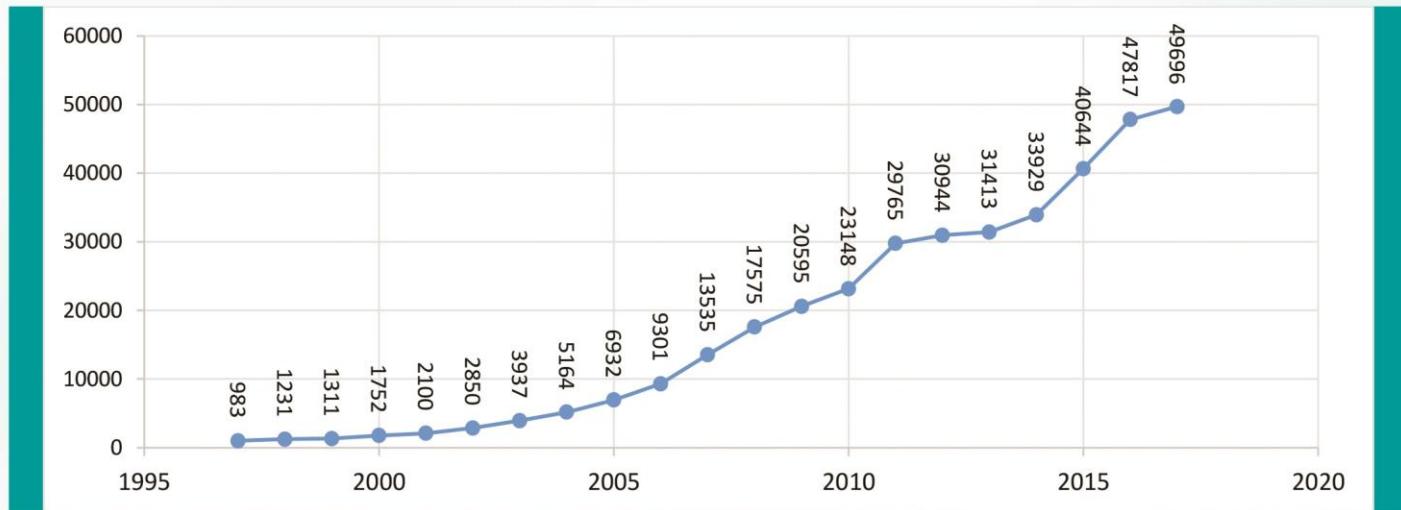
دھقانی در پایان افزود: در زمینه دیپلماسی و همکاری‌های علمی کشورهای اسلامی با سایر کشورهای جهان؛ کشورهای آمریکا، فرانسه، انگلستان، آلمان، چین، کانادا و استرالیا کشوری هستند که با کشورهای اسلامی بیشترین همکاری علمی را در بازه زمانی ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ داشته‌اند. نباید فراموش کرد که توسعه علمی در کشورهای اسلامی و مرجعیت علمی در سطح بین‌المللی تنها با افزایش کمیت تولید علم حاصل نمی‌شود. مرجعیت علمی اولین بند از سند سیاست‌های کلان علم و فناوری ابلاغی توسط مقام معظم رهبری است.

افزایش ۵۰ برابری کمیت تولید علم کشور و ارتقاء ۳۸ پله ای جایگاه علمی کشور در ۲۰ سال اخیر

جمهوری اسلامی ایران با میانگین ۲۱/۶۲ درصد رشد علمی سالانه بالاترین جهش علمی در سطح دنیا در ۲۰ سال اخیر

به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، دکتر محمدجواد دهقانی سرپرست ISC گفت: گزارش روند تولید علم ایران مستخرج از پایگاه استنادی Web of Science (WoS) نشان می‌دهد که مدارک و مقالات علمی ثبت شده توسط پژوهشگران کشور در ۲۰ سال اخیر از ۹۸۳ مدرک در سال ۱۳۷۶ به ۴۹۶۹۶ مدرک تا پایان سال ۱۳۹۶ رسیده که افزایش بیش از ۵۰ برابری را نشان می‌دهد. در طول این ۲۰ سال بالغ بر ۳۷۴۶۲۲ مدرک علمی در قالب‌های مختلف از مقاله علمی پژوهشی در مجلات معتبر، مقالات مروری و کوتاه، کنفرانس‌ها و همایش‌های بین‌المللی و کتاب در این پایگاه بین‌المللی به ثبت رسیده است. بر همین اساس ۷۹/۱ درصد مدارک منتشر شده در WoS توسط پژوهشگران کشور از مجموعه مقالات اصیل است و البته این موضوع بیانگر اعتبار و محتوای علمی و ارزشمند تولیدات علمی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی می‌باشد.

دهقانی اظهار داشت: تحلیل‌های انجام شده توسط گروه علم سنجی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام حاکی از آن است که، جمهوری اسلامی ایران در ۲۰ سال اخیر (۱۳۹۶-۱۳۷۶) با متوسط رشد سالانه ۲۱/۶۲ (بیست و یک ممیز شصت و دو صدم) بالاترین نرخ رشد را در دنیا داشته است. افزون بر این، گزارش اخیر مؤسسه نیچر ایندکس "NATURE INDEX" (مورخ ۲۴ زانویه ۲۰۱۸) حاکی از آن است که جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر با ۲۲ درصد نرخ رشد سالانه در مقایسه با سایر کشورهای جهان، بزرگترین جهش علمی را در حوزه‌های علوم و فنی و مهندسی انجام داده و توانسته است مقام نخست را در جهان کسب کند.

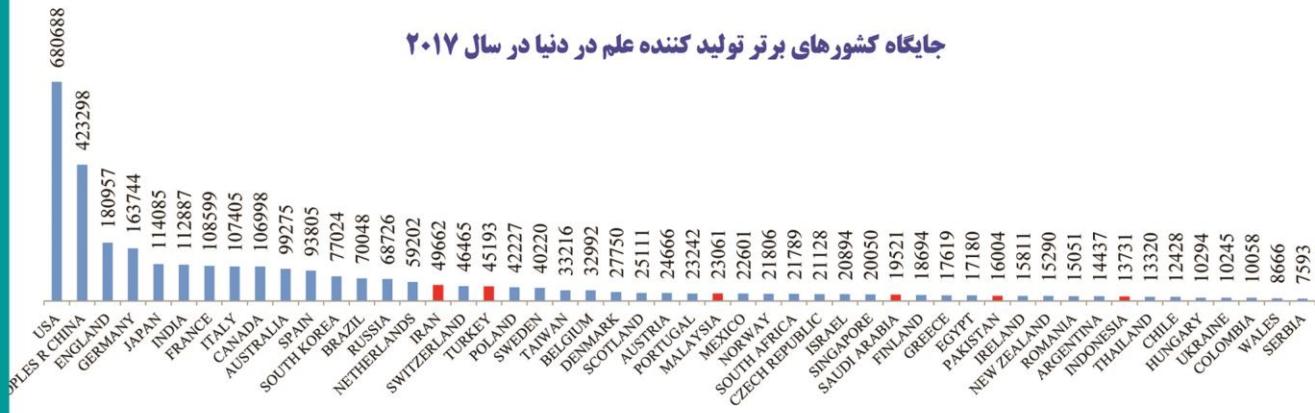

بررسی رشد کمیت تولید علم دنیا که براساس پایگاه استنادی وب آو ساینس (ISI) نشان می‌دهد که کمیت تولید علم دنیا در سال ۱۹۹۷ از ۱۳۰۳۵۳۴ مورد در سال ۲۰۱۷ مورد در سال ۲۷۰۱۶۱۷ رسیده است. افزایش ۲۰۱۷ یافته و به عبارتی در طول این ۲۰ سال دو برابر شده است. نتایج نشان می‌دهد که از میان کشورهای اسلامی در ۲۰ سال قبل تنها سه کشور ترکیه (با رتبه ۳۰)، مصر (رتبه ۴۱) و عربستان (رتبه ۴۷) در میان ۵۰ کشوری که بیشترین کمیت علم دنیا تولید می‌کنند، حضور داشته‌اند. ضمناً جایگاه جمهوری اسلامی در آن سال ۵۴ بوده است.

وی گفت: در حال حاضر پس از گذشت ۲۰ سال، در ۲۰۱۷، هفت کشور اسلامی در لیست ۵۰ کشور برتر تولید کننده علم قرار گرفته‌اند. کشورهای ایران و ترکیه در زمرة ۲۰ کشور برتر دنیا و به ترتیب در جایگاه‌های ۱۶ و ۱۸ دنیا قرار گرفته‌اند. سهم جمهوری اسلامی ایران در تولید علم در سال ۱۳۷۶ برابر با ۰/۰۷۵ درصد (هفتاد و پنج هزارم درصد) بوده که در سال ۱۳۹۶ به ۱/۸۳ درصد (یک ممیز هشتاد و سه) رسید و با حدود ۲۵ برابر افزایش از جایگاه ۵۴ در دنیا به جایگاه ۱۶ ارتقاء یافته است. همچنین سهم تمامی کشورهای اسلامی در تولید علم در ۲۰ سال مورد بررسی از ۱/۴ درصد به ۸/۲ درصد رسیده است. سایر کشورهای اسلامی نیز از جمله مالزی جایگاه ۲۷، عربستان ۳۴، مصر ۳۷، پاکستان ۳۸ و اندونزی در جایگاه ۴۳ قرار دارند. ◀◀◀◀◀

جایگاه کشورهای برتر تولید کننده علم در دنیا در سال ۲۰۱۷

● جمهوری اسلامی ایران با سالانه رشد متوسط ۲۱/۶۲ درصد بالاترین رشد علمی در ۲۰ سال اخیر

به منظور بررسی عملکرد علمی کشور و مقایسه با کشورهای برتر دنیا و نیز سایر کشورهای اسلامی مقایسه تحلیلی در طول ۲۰ سال اخیر (۱۹۹۷-۲۰۱۷) یا (۱۳۹۶-۱۳۷۶) انجام گرفته و نتایج آن در جداول ۱ و ۲ آمده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که میزان افزایش تولید علم دنیا در طول ۲۰ سال مذکور برابر با ۲/۱ (دو ممیز یک دهم) برابر شده و میزان رشد سالانه تولید علم دنیا در این مدت ۳/۷ (سه ممیز هفت درصد) بوده است. این در حالی است که میزان تولید علم ایران در این ۲۰ سال از ۹۸۳ مقاله به ۴۹۶۹۶ افزایش یافته و در واقع بیش از ۵۰ برابر افزایش داشته است. مقایسه با کل کشورهای دنیا نشان می‌دهد که این میزان بالاترین میزان افزایش در سطح دنیا است. در میان کشورهای اسلامی مالزی با ۲۷/۳۷ برابر، پاکستان با افزایش ۲۲/۷۸ برابر و عربستان سعودی با افزایش ۱۰/۹۷ برابر، ترکیه با افزایش ۸/۷۸ برابر و مصر با افزایش ۶/۸۲ برابر در میان ۵۰ کشور برتر دنیا از نظر تولید علم قرار دارد.

دھقانی گفت: نتایج نشان می‌دهد که میزان متوسط رشد تولید علم سالانه در طول ۲۰ سال مورد بررسی برای جمهوری اسلامی ایران برابر با ۲۱/۶۲ درصد، کشورهای مالزی ۱۷/۹۴ درصد، پاکستان ۱۶/۹ درصد، عربستان سعودی ۱۱/۷۲ درصد بوده است. میانگین رشد سالانه کشورهای دنیا در ۲۰ سال اخیر برابر با ۳/۷ (سه ممیز هفت دهم) درصد و برای کل کشورهای اسلامی ۱۲/۸۴ (دوازده ممیزه هشتاد و چهار) درصد است. بررسی داده‌ها حاکی از آن است که میزان متوسط رشد سالانه تولید علم کشورهای اسلامی در ۲۰ سال اخیر حدود سه و نیم برابر متوسط دنیاست. از این‌رو، جمهوری اسلامی ایران با میانگین ۲۱/۶۲ درصد رشد سالانه در طول ۲۰ سال اخیر بالاترین میزان رشد تولید علمی در دنیا را داشته است. لازم به ذکر است که پیش از این بر اساس گزارش اخیر مؤسسه نیچر ایندکس "NATURE INDEX" که در ۲۴ ژانویه ۲۰۱۸ انتشار یافت؛ جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر با ۲۲ درصد نرخ رشد سالانه در مقایسه با سایر کشورهای جهان، بزرگترین جهش علمی را در حوزه‌های علوم و فنی و مهندسی انجام داده و توانسته است مقام نخست را در جهان در حوزه‌های موضوعی علوم و فنی و مهندسی کسب نماید.

جدول ۲. میزان تولید علم کشورهای اسلامی در زمرة ۵۰ کشور برتر دنیا

کشور	میزان افزایش تولید علم در سال اخیر	کشور	میانگین درصد رشد سالانه در ۲۰ سال اخیر
ایران	۵۰.۱۰	ایران	۲۱.۶۲
ترکیه	۸.۷	ترکیه	۱۱.۴۲
مالزی	۲۷.۱۶	مالزی	۱۷.۹۴
عربستان	۱۰.۹	عربستان	۱۲.۶۸
پاکستان	۲۲.۷۳	پاکستان	۱۶.۹
مصر	۶.۸۱	مصر	۱۰.۱
کل کشورهای اسلامی	۱۱.۲۱	کل کشورهای اسلامی	۱۲.۸۴

جدول ۱. میزان تولید دنیا و نیز کشورهای برتر دنیا

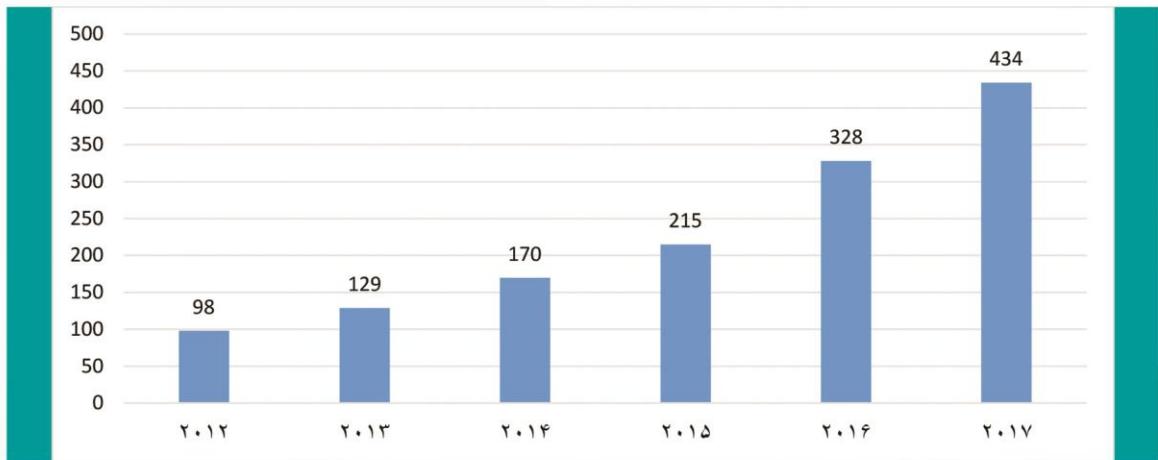
کشور	میزان افزایش تولید علم در ۲۰ سال اخیر	کشور	میانگین درصد رشد سالانه در ۲۰ سال اخیر
آمریکا	۱۶۸	آمریکا	۲۶۴
چین	۱۹.۵	چین	۱۶
انگلیس	۲۰.۸	انگلیس	۳.۷۳
آلمان	۱.۹۹	آلمان	۳.۵۱
ژاپن	۱.۴۶	ژاپن	۱.۹۰
هند	۶.۷۷	هند	۱۰۰.۴
سویس	۱۶۵	سویس	۲.۵۲
کل دنیا	۲۰.۱۰	کل دنیا	۳.۷

● افزایش سهم و جایگاه بین المللی تولیدات علمی برتر جمهوری اسلامی ایران

آخرین اطلاعات مستخرج از پایگاه شاخص‌های اساسی علم آی‌اس‌آی (ISI-ESI) نشان می‌دهد که تعداد مقالات برتر کشور در سال ۲۰۱۱ با ۸۵ مورد بوده که در سال ۲۰۱۲ به ۹۸ مورد و در سال ۲۰۱۳ به ۱۲۹ مورد رسیده است. در سال ۲۰۱۴ این تعداد افزایش یافته و به ۱۷۰ مورد رسید. تعداد مقالات یک درصد برتر کشور در سال ۲۰۱۵ به ۲۱۵ مورد و در سال ۲۰۱۶ به ۲۲۸ مورد و نهایتاً در سال ۲۰۱۷ به ۴۳۴ مقاله رسیده است. میزان افزایش رشد این مقالات در دو سال اخیر نیز قابل توجه است. بر همین اساس در سال ۲۰۱۷ رتبه تولید علم برتر کشور به ۲۰ رسیده است. این در حالی است که رتبه تولید علم کشور در سال ۲۰۱۲ برابر با ۳۷ بود که نشان دهنده ارتقاء ۱۷ پله‌ای کشور در سطح بین المللی است. همچنین سهم تولید علم برتر کشور در سال ۲۰۱۷ نیز به ۲/۷۳ درصد رسیده است. باید در نظر داشت که سهم تولید علم کشور از کل تولید علم دنیا در سال ۲۰۱۷ نزدیک به ۱/۸۳ درصد است که در مقایسه با تولید علم برتر کشور نوید خوبی برای ارتقاء سهم کیفی علم کشور است. تولید علم برتر دنیا شامل یک درصد از علمی می‌گردد که بر مبنای شاخص تعداد استنادها مشخص می‌شود. یک درصد از علم دنیا ۱۸ درصد از استنادهای دنیا را دریافت می‌کند. باید خاطر نشان کرد که سیاست‌های کلان علم و فناوری ابلاغی توسط مقام معظم رهبری بر مرجعیت علم بین الملل تاکید ویژه‌ای داشته‌اند.

● افزایش و بهبود معنا دار شاخص هرش (H-Index)

شاخص هرش یا H-Index یکی از متغیرهای مهم در تعیین کیفیت تولید علم است و به بیان دیگر، جهت ارزیابی عملکرد علم پژوهشگران، دانشگاه‌ها و کشورها استفاده می‌شود. شاخص هرش به صورت همزمان کمیت یا تعداد مقالات و نیز کیفیت آنها با توجه به میزان اثربخشی آنها براساس شاخص استنادهای دریافتی محاسبه می‌گردد. اطلاعات مستخرج از پایگاه شاخص‌های اساسی علم آی‌اس‌آی (ISI-ESI) نشان می‌دهد که شاخص هرش جمهوری اسلامی ایران در فاصله زمانی ۲۰۱۲ از ۲۳۹ به ۲۰۱۷ از ۱۳۲ افزایش یافته که نشان دهنده توجه پژوهشگران کشور به کیفیت تولید علم به طور همزمان با کمیت آن است.

هر چند کمیت تولید علم در طی سالیان گذشته به عنوان مهمترین معیار برای سنجش رشد و توسعه علمی مورد توجه قرار گرفته است، کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان، بهینه سازی عملکرد و ساختار نظام آموزشی و تحقیقاتی کشور، تحقق دانشگاه‌های اسلامی مبتنی بر مبانی و ارزش‌های اسلامی، افزایش درک اجتماعی از توسعه علم و فناوری، افزایش اثربخشی اقتصادی دانشگاه‌ها و تحول در تعاملات دانشگاه‌ها

محورهای اصلی سیاست‌های کلان علم و فناوری ابلاغی توسط مقام معظم رهبری است. تبدیل علم به ثروت و قدرت با حفظ ارزش‌های اسلامی هسته اصلی این سیاست‌های کلان علم و فناوری هستند. باید خاطر نشان کرد که یکی از شاخص‌های حرکت به سمت مرجعیت علمی جمهوری اسلامی ایران که اولین بند از سند سیاست‌های کلان علم و فناوری است کیفی بخشی به پژوهش‌های علمی انجام شده و دستیابی هر چه بیشتر دانشمندان کشور به منابع هسته می‌باشد.

شاخص هرش (Hindex) ایران مستخرج از ESI

برگزاری اجلاس دبیران کل کمیسیون‌های ملی آیسکو در کشورهای اسلامی در ISC

ایشان همچنین در خصوص ابعاد این اجلاس افزود: برگزاری این اجلاس در راستای مرجعیت علمی کشور از ابعاد مختلف دارای اهمیت می‌باشد. در حقیقت، با توجه به نقش و جایگاه ISC در رتبه بنده و سنجش عملکرد پژوهشی بر اساس مولفه هایی مانند دانشگاه‌ها، نشریات، دانشمندان، رشته‌های موضوعی، و کشورها، هریک از این مفاهیم به شکل تفاهم نامه‌ای مستقل با کشورهای اسلامی درآمده و مورد امضا قرار خواهد گرفت که این امر به تحکیم روابط علمی بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای اسلامی کمک خواهد کرد.

سرپرست ISC نقش این اجلاس را در ارتقاء کیفیت تحقیق و ایجاد یک شبکه پیوسته علمی در سطح کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی مهم ارزیابی کرد و آن را زمینه ساز سیاست گذاری های صحیح علمی و همکاری ثمربخش آتی میان دانشگاه‌ها و دانشمندان حوزه‌های مختلف موضوعی در کشورهای عضو کنفرانس اسلامی دانست.

دکتر دهقانی برخی از مهمترین دستاوردهای برگزاری این اجلاس را به شرح زیر عنوان کردند:

پیشنهاد برگزاری اجلاس وزرای آموزش عالی کشورهای اسلامی در جمهوری اسلامی ایران توسط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در آبان ۱۳۹۵ در مراکش به تصویب رسید. به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری های علمی بین المللی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، دکتر محمد جواد دقاقی، سرپرست در ISC در این خصوص گفت: اجلاس دبیران کل کمیسیون‌های ملی آیسکو در کشورهای اسلامی که با پیشنهاد اولیه ISC تصویب شده بود با هماهنگی های انجام شده توسط کمیسیون ملی آیسکو در ایران و همکاری دفتر منطقه‌ای آیسکو در تهران، در تیر ۱۳۹۷ در شیراز و در محل پایگاه استنادی علوم جهان اسلام برگزار خواهد شد که این امر اقدامی اثربخش در راستای بین المللی سازی ISC محسوب می‌شود. وی ادامه داد: با توجه به جایگاه آیسکو و همچنین با عنایت به اینکه تاسیس ISC با همکاری و مساعدت این سازمان صورت گرفته (و از این رو ISC یک نهاد وابسته به آیسکو نیز محسوب می‌شود) برگزاری این اجلاس در این سطح و در محل ISC از اهمیت خاصی برخوردار است.

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در چهارمین نشست وزرای آموزش عالی کشورهای اسلامی در اکتبر ۲۰۰۸ میلادی در باکو پایتخت جمهوری آذربایجان به عنوان اولین نظام استنادی جهان اسلام به اتفاق آراء به تصویب رسید. بدین ترتیب، بر اساس مصوبات این نشست و همچنین نشست های آتی وزرای آموزش عالی کشورهای اسلامی، تمام کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی موظف به همکاری با ISC گردیدند. در طی ۹ سال گذشته، ISC با در نظر گرفتن استانداردهای علمی، به انتخاب و نمایه سازی نشریات علمی کشورهای اسلامی پرداخته و زمینه لازم جهت ارتقاء کیفیت تحقیق و ایجاد یک شبکه پیوسته علمی در سراسر کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی فراهم آورده است.

با توجه به وظیفه ISC در خصوص تقویت جایگاه دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشورهای اسلامی در سطح ملی و بین المللی از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی و علمی، برگزاری این اجلاس موجب افزایش همکاری دفاتر آیسکو با پایگاه استنادی علوم جهان اسلام جهت تسهیل (۱) رتبه بنده دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشورهای اسلامی، (۲) برگزاری سلسله کارگاه‌های ارتقاء جایگاه علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در کشورهای اسلامی، (۳) دریافت رایگان نشریات کشورهای اسلامی خواهد شد.

معرفی دستاوردهای علمی جمهوری اسلامی ایران در ۲۰ سال اخیر به منظور تاثیر گذاری بر جامعه بین المللی و ایجاد ارتباط با متخصصان و دانشمندان کشورهای دنیا.

با توجه به هدف ISC در خصوص زمینه سازی جهت سیاستگذاری های صحیح علمی در کشورهای عضو کنفرانس اسلامی، این اجلاس زمینه لازم جهت معرفی ظرفیت و پتانسیل کشور و اخذ بورس‌های تحصیلی و فرصت‌های مطالعاتی برای پژوهشگران در راستای افزایش مشارکت‌های بین المللی فراهم خواهد آورد.

در راستای ارتقاء سطح دانش و ظرفیت دانشگاه‌ها، این اجلاس به افزایش همکاری میان دانشگاه‌های کشورهای عضو و تشویق برای تبادل تجارب، اطلاعات و برنامه‌ها در زمینه های آموزشی، علمی و فناوری و همچنین حمایت و ارتقاء سطح پژوهش علمی در راستای نیاز دانشگاه‌های کشورهای عضو منجر خواهد شد.

آیسکو (ISESCO) یک سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی است که در ماه می ۱۹۷۹ در رباط پایتخت مراکش تأسیس شد و ۵۷ کشور اسلامی از جمله ایران عضو این سازمان هستند.

◀ رئیس مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (رایسست) گفت: بیست و هشتمین نشست عمومی فرهنگستان علوم جهان (TWAS) در سال ۱۳۹۷ در ایران و در مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری برگزار می‌شود. دکتر محمد جواد دهقانی با اعلام این خبر افزود: بطور حتم برگزاری این نشست در مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری به عنوان TWAS Local Organizer از جمله دستاوردهای قابل توجه رایسست در سال ۱۳۹۶ محسوب می‌شود.

دھقانی همچنین در توضیح دیگر فعالیت‌های این مرکز در سال ۹۶ به تالیف ده‌ها کتاب، گزارش، مقاله (منتشر شده در مجله‌ها و همایش‌های معتبر ملی و بین‌المللی) و طرح پژوهشی در حوزه‌های مرتبط با ارزیابی عملکرد علمی ایران و سایر کشورهای منطقه (شامل منطقه خاورمیانه، آسیای مرکزی، شبه قاره هند و شمال آفریقا)، افتتاح ۳ شاخه رایسست در پاکستان و افغانستان و ۴ شاخه رایسست در داخل کشور اشاره کرد. دھقانی شاسایی و گردآوری بیش از هزار و ۵۰۰ نشریه برتر منطقه به زبان‌های انگلیسی و عربی و فارسی در رایسست، نمایه سازی بیش از ۸۰ هزار مقاله نشریات و همایش‌های معتبر و بیش از هزار کتاب در رایسست، توسعه گستره خدمات الکترونیکی ارائه شده توسط رایسست و افزایش میزان استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی رایسست به بیش از ۵۰ هزار بازدید کلی از وب سایت رایسست به بیش از یک میلیون را به عنوان دیگر دستاوردهای قابل توجه رایسست در سال ۹۶ بر شمرد.

دکتر دھقانی همچنین در خصوص توسعه گستره خدمات الکترونیکی ارائه شده توسط رایسست، از رونمایی از پایگاه‌های اطلاعاتی (از جمله سامانه اطلس علم ایران) و اپلیکیشن‌های جدید موبایل، رونمایی از سامانه جدید رایسست، توسعه سیستم‌ها و زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری در حوزه مدیریت فناوری اطلاعات، ارتباطات و همچنین طراحی و عملیات سیستم‌ها و افزایش سرویس‌های الکترونیکی از جمله اتصال IP-Based بیش از ۴۰ دانشگاه و موسسه جدید به پایگاه‌های رایسست و تعریف بیش از دو هزار کد کاربری برای مقاضیان استفاده از این پایگاه‌ها در طی یکسال اخیر به منظور افزایش و تسريع دسترسی کاربران به اطلاعات علمی رایسست در سال ۱۳۹۶ خبر داد.

رایسست در سال ۱۳۷۰ (۱۹۹۱ میلادی) پیرو تفاهم منعقده بین فرهنگستان علوم کشورهای جهان سوم و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده و هدف آن ارتقاء سطح علم و فناوری در سطح کشورهای منطقه شبه قاره هند تا شمال آفریقا بوده است. ◀◀◀

بیست و هشتمین نشست عمومی فرهنگستان علوم جهان در ایران برگزار می‌شود

این عضو کمیته اجرایی برگزاری بیست و هشتمین نشست عمومی فرهنگستان علوم جهان با یادآوری اینکه آکادمی علوم جهان معرف یکی از برترین جایگاه‌های علم در کشورهای در حال توسعه است، گفت: هدف اصلی این سازمان، ترویج و رشد قابلیت‌های علمی و تعالی برای توسعه پایدار در کشورهای جنوب است.

دھقانی ادامه داد: این همایش دارای دستاوردهای مهم سیاسی و علمی بوده که ناشی از حضور دانشمندان بین‌المللی جهان در کشور خواهد بود.

وی خاطر نشان کرد: در اسفند ۱۳۹۶، «نشست اعضای کمیته راهبری برگزاری بیست و هشتمین نشست عمومی فرهنگستان علوم جهان» با حضور دکتر رومین مورنزا (Dr. Romain Murenzi) مدیر اجرایی فرهنگستان علوم جهان (TWAS)، معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مقامات وزارتی در مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری برگزار شد که در نتیجه بحث و تبادل نظر صورت گرفته در این جلسه، در خصوص زمان (آبان ۱۳۹۷) و مدت برگزاری نشست، تعداد مدعوان از کلیه کشورهای پیشرفته و در حال توسعه از سراسر دنیا، و در نهایت کلیات اجرایی برگزاری بیست و هشتمین نشست عمومی فرهنگستان علوم جهان تصمیم گیری شد.

دھقانی در پاره‌ای دیگر از سخنان خود در مورد دستاوردهای رایسست در سال ۹۶ به بازدید بیش از ۵۰ مقام مسئول از دانشگاه‌ها و سازمان‌های منطقه از این مرکز اشاره کرد و گفت: این امر به انعقاد ۱۰ تفاهم نامه همکاری علمی، پژوهشی و فناوری و برگزاری بیش از ۵۰ نشست و کارگاه در سطح ملی و بین‌المللی منجر شد.

رییس مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری به طیف گسترده وظایف این مرکز در حمایت از پژوهش‌های داخلی و منطقه‌ای در حوزه‌های علوم و فناوری اشاره کرد و انعقاد و تمدید بیش از ۱۰ تفاهم نامه چاپ و انتشار در سطح ملی و در نتیجه چاپ و انتشار تعداد ۲۲۰ نشریه معتبر کشور، حمایت از برگزاری تعداد ۸۰ کنفرانس معتبر ملی و بین‌المللی توسط رایسست، پاییز آوردن سیمین پژوهش و بازدید بیش از چهار هزار دانش آموز از رایسست را از دیگر فعالیت‌های این مرکز در سال گذشته عنوان کرد.

مقالات همایش‌ها، پایگاه مقالات انگلیسی، پایگاه کتاب‌های الکترونیک، و پایگاه‌های متعدد دیگر مورد استفاده جامعه علمی ایران و کشورهای منطقه است.

ضمناً این مرکز نسبت به تولید نرم افزارها و سامانه‌های کاربردی نیز اقدام نموده که از آن جمله می‌توان به نرم افزار تولید منابع بروون متنی (RefGen)، سامانه اطلس علم ایران و سامانه ژورنال یاب اشاره نمود که مورد اول بر اساس سبک APA منابع مقالات را تولید می‌کند، سامانه دوم به رصد تولید علم می‌پردازد و سامانه سوم نیز نویسنده‌گان

مقالات فارسی، مجلات مرتبط را معرفی می‌کند.

همچنین این مرکز دارای انتشاراتی است و در حال حاضر

بیش از صد مجله علمی-پژوهشی کشور را منتشر و توزیع

می‌کند، ضمن آن که نسبت به چاپ آثار اعضای هیات

علمی پس از طی فرایند داوری نیز اقدام می‌نماید.

این مرکز در صدد است در آینده نزدیک به عنوان قطب اطلاعات علمی در کشور ماموریت خود را دریافت و عملیاتی نماید.

در حال حاضر نیز برخی از پایگاه‌های موجود در این مرکز شامل مقالات الکترونیکی فارسی، مجلات الکترونیکی فارسی،

شاخص
رتبه جهانی کمیت علم ایران - آی.اس.آی
رتبه جهانی کمیت علم ایران - اسکوبوس
رتبه علمی کمیت علم ایران در بین کشورهای اسلامی - آی.اس.آی
رتبه علمی کمیت علم ایران در بین کشورهای اسلامی - اسکوبوس
رتبه استنادی ایران - آی.اس.آی **
رتبه استنادی ایران - اسکوبوس
سهم ایران از کل کمیت تولید علم دنیا - آی.اس.آی
سهم ایران از کل کمیت تولید علم دنیا - اسکوبوس
کمیت تولید علم ایران - آی.اس.آی
کمیت تولید علم ایران - اسکوبوس
کمیت تولید علم ایران - آی.اس.سی
مقالات کنفرانس‌ها - آی.اس.آی ***
مقالات کنفرانس‌ها - اسکوبوس
سهم دیپلماسی علمی از کل کمیت تولید علم ایران - آی.اس.آی
سهم ایران از مقالات یک درصد برتر دنیا - آی.اس.آی
تعداد مقالات یک درصد برتر ایران - آی.اس.آی
رتبه ایران در تولید مقالات یک درصد برتر - آی.اس.آی
تعداد مقالات برتر (Top papers)
سهم ایران در تعداد مقالات برتر
تعداد دانشگاه‌های برتر ایران در دنیا در نظام رتبه بندی تایمز
رتبه ایران در تعداد دانشگاه‌های برتر در نظام رتبه بندی تایمز
تعداد دانشگاه‌های برتر ایران در دنیا در نظام رتبه بندی لایدن
تعداد دانشگاه‌های برتر ایران در دنیا در نظام رتبه بندی شانگهای
تعداد کنفرانس‌های علمی ملی - آی.اس.سی
تعداد کنفرانس‌های بین المللی - آی.اس.سی
تعداد مقالات داغ ایران - آی.اس.آی
سهم مقالات داغ ایران - آی.اس.آی
h-index ایران در آی.اس.آی

* اطلاعات سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ هنوز کامل نشده است.

** رتبه استنادی ایران در آی.اس.آی بر اساس بازه‌های زمانی پنج ساله منتهی به سال مورد نظر است.

*** مقالات کنفرانس‌ها حاصل جمع Proceedings Paper و Meeting Abstracts است.

**** مقالات برتر شامل مجموع مقالات پراستناد و داغ تا سال موردنظر می‌باشد.

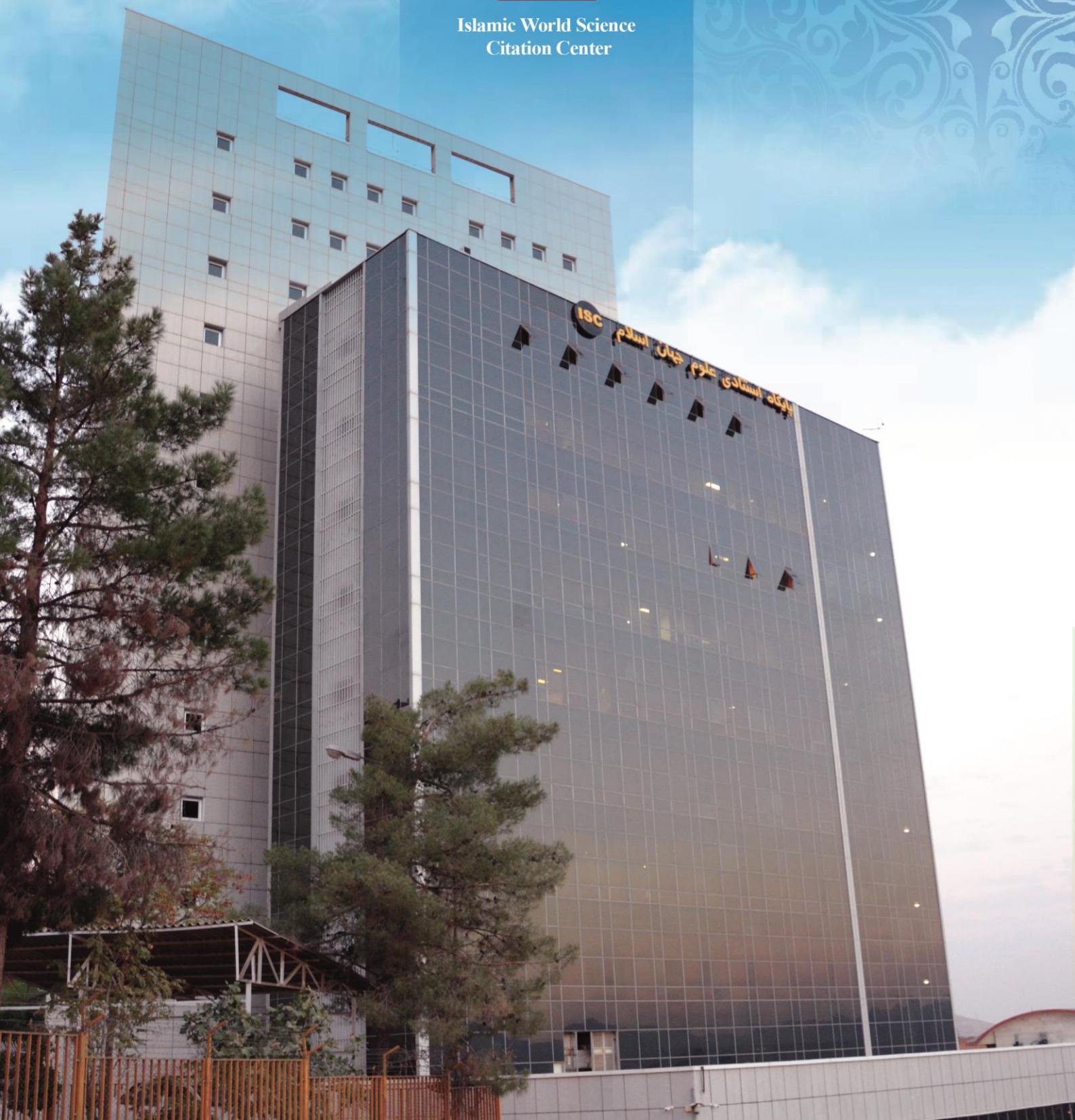
آمار جایگاه علمی ایران در سطح ملی و بین المللی به روز رسانی: ۲۰ فروردین ۱۳۹۷

Regional Information Center
for Science and Technology

Islamic World Science
Citation Center

**مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST)
و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)**

فارس :: شیراز :: بلوار جمهوری :: خیابان جام جم

تلفن : ۰۷۱-۳۶۴۶۸۴۲۱

نمبر : ۰۷۱-۳۶۴۶۸۳۵۲

oisc@ricest.ac.ir

www.isc.gov.ir

www.ricest.ac.ir